za samoobrazovanje
Rilten
uciteljneznalica.org
društvena pitanja

SVOĐENJE

I opet je Vlada odlučila da smandrja javnu raspravu o Nacrtu zakona o izmenama i dopunama Zakona o stečaju. Na sajtu Ministarstva privrede objavljeni su samo datumi i gradovi četiri okrugla stola, bez satnice i adrese. Tri okrugla stola su regionalna (Niš, Novi Sad i Kragujevac), a u Beogradu se dešava „svodna rasprava“, i to danas, PRE regionalnih okruglih stolova u Novom Sadu (sutra) i Kragujevcu (u ponedeljak), pa zaključujemo da se ona i ne zove „svodnom“ zato što nešto treba da „svede“. Pre će biti da iza svega stoji nekakav „svodnik“, što nam u ovom broju detaljno objašnjavaju bivši radnici Rekord Holdinga, koji su nedavno podneli krivičnu prijavu za trgovinu ljudima u privatizaciji njihove fabrike. Uz tekst u kom su izneli sadržaj svoje krivične prijave, prilažemo izvode iz najvažnijih međunarodnih pravnih dokumenata o zabrani trgovine ljudima. Ove dokumente u celini možete preuzeti na našem sajtu www.uciteljneznalica.org

Ukoliko se vaše iskustvo u privatizaciji poklapa sa navodima iz krivične prijave bivših radnika Rekord Holdinga, ili sa međunarodnim konvencijama o zabrani trgovine ljudima, molimo da nam se obratite na adresu info@uciteljneznalica.org

Ukoliko želite da se uključite u borbu za drugačije izmene Zakona o stečaju – izmene koje bi unapredile prava radnika – razgovor o ovom pitanju i o suprodstavljanju Vladinoj samovolji i isključenju javnosti iz postupka donošenja zakona održaće se u petak 27. juna u prostorijama Učitelja neznalice u Resavskoj 21, stan broj 5, sa početkom u 18.00 časova.

Učitelj neznalica i njegovi komiteti

Imenovati TO ratom

KRIVIČNA PRIJAVA ZA TRGOVINU LJUDIMA U RESTRUKTURIRANJU I PRIVATIZACIJI

BIVŠI radnici Fabrike gumenih proizvoda REKORD HOLDINGA podneli su Specijalnom tužilaštvu za organozovani kriminal krivičnu prijavu protiv bivšeg direktora FGP REKORD HOLDING DP Beograd – u restrukturiranju Vladimira Marinkovića, odgovornih lica u Agenciji za privatizaciju, odnosno njenih direktora Mirka Cvetkovića i Miodraga Đorđevića i drugih, članova Vlade 2004-2006. godine Vojislava Koštunice, Miroljuba Labusa, Dragana Jočića, Mlađana Dinkića, Zorana Stojkovića, Zorana Lončara, Ivane Dulić-Marković, Dragana Maršićanina, Radomira Naumova, Velimira Ilića, Bojana Dimitrijevića, Predraga Bubala, Slobodana Lalovića, Aleksandra Popovića, Ljiljane Čolić, Dragana Kojadinovića, Tomice Milosavljevića, Milana Radulovića i Vojislava Vukčevića, protiv privatne konsultantske firme FACTIS doo iz Beograda, koju je zastupao Dr Nikola Zelić i konsultanata angažovanih u izradi Plana restrukturiranja REKORD HOLDING-a, kao i protiv NN lica na odgovornim službenim položajima u republičkim organima, institucijama i drugim telima, kojima su se radnici REKORD HOLDING-a blagoveremeno obraćali i čiju su blagovremenu pomoć tražili, zbog toga što postoji osnovana sumnja da su izvršili jedno od najtežih oblika kršenja osnovnih ljudskih prava – krivično delo trgovina ljudima iz člana 111b stav 2. u vezi sa st. 1. Krivičnog zakona Republike Srbije, iz grupe krivičnih dela protiv dostojanstva ličnosti i morala.

VREME IZVRŠENJA

2005. godine, u postupku pripreme za privatizaciju, posle dvoipogodišnjeg postupka restrukturiranja, Fabrika gumenih proizvoda REKORD HOLDING – u restrukturiranju i njena zavisna preduzeća prodali su gotovu celokupnu svoju nepokretnu i pokretnu imovinu rusko-srpskom konzorcijumu VIZAHEM za 5,2 miliona evra (iako je dotadašnja godišnja proizvodnja REKORDA iznosila osam miliona evra, a posedovala kapacitete za pedeset miliona evra godišnje proizvodnje).

Prodaja je izvršena na osnovu Programa restrukturiranja koji je načinilo konsultantsko preduzeće FACTIS DOO, Beograd, kao strateški savetnik u postupku restrukturiranja i privatizacije REKORD HOLDINGA, po konačnoj odluci Agencije za privatizaciju.

RADNJE IZVRŠENJA

Radnja izvršenja ovog krivičnog dela ima direktan kupoprodajni karakter u odnosu na ljudska bića. Zabrinjavajuća je činjenica da je u 21. veku prisutna ovako beskrupulozna praksa drasticnog povređivanja i poništavanja osnovnih ljudskih prava. Ugovorom o kupoprodaji pokretne i nepokretne imovine od 15. marta 2005. godine, na osnovu Zakona o prometu nepokretnosti, Zakona o preduzećima i Zakona o privatizaciji, bez preciziranja konkretnih normi, prodato je 770 radnika REKORD HOLDINGA. Spisak prodatih ljudi je u prilogu 3 ovog Ugovora i čini njegov sastavni deo.

Krivično delo nije zastarelo, shodno odredbama iz čl. 95. stav 1. tačka 3) i čl. 96. tačka 4) Osnovnog krivičnog zakona. Zastarevanje se prekida i kada učinilac u vreme dok teče rok zastarelosti učini isto tako teško ili teže krivično delo, a sličnih dela je bilo (npr. radnici TRUDBENIK GRADNJE d.o.o. Beograd prodati su Ugovorom o prodaji udela na vrlo sličan način kao i radnici REKORD HOLDINGA, takođe preko Agencije za privatizaciju kao punomoćnika i dr.).

Iako je čitav postupak prodaje vodila Agencija za privatizaciju, kojoj je uplaćen i novac od prodaje, Ugovor su na strani prodavca zaključili Fabrika gumenih proizvoda REKORD HOLDING DP Beograd – u restrukturiranju i njena zavisna preduzeća: preduzeće za proizvodnju gumenih proizvoda Rekord Pneumatika d.o.o. Beograd – u restrukturiranju; preduzeće za proizvodnju gumenih proizvoda Rekord Cevi i tehnička roba d.o.o. Beograd – u restrukturiranju i preduzeće Rekord mašinsko energetski poslovi d.o.o. Beograd – u restrukturiranju. Agencija za privatizaciju je bila POSREDNIK, odnosno punomoćnik prodavaca, koju je zastupao direktor Miodrag Đorđević.

KUPAC je VIZAHEM EXPORT-IMPORT d.o.o. BEOGRAD, koga je zastupao direktor Miloš Malinović. Među članovima VIZAHEMA nalazila se i Svetlana Marinković, supruga tadašnjeg generalnog direktora Vladimira Marinkovića.

Predmet kupoprodaje su pored pokretne i nepokretne imovine bili i 770 radnika Fabrike gumenih proizvoda REKORD HOLDINGA. Radnje kupoprodajnog karaktera u odnosu na njih su: vrbovanje, predaja, prodaja, kupovina i posredovanje u prodaji lica kojima se trguje.

Radnja vrbovanja predstavlja prvenstveno aktivnosti podstrekavanja, kojima se stvara ili učvršćuje utisak kod lica kojima se trguje da je prebacivanje i prodaja u njihovom interesu, isticanjem navodnih dobrih strana, koje će žrtve dovesti do toga da postanu pasivni subjekti ovog teškog krivičnog sela.

Radnja predaje lica kojima se trguje podrazumeva aktivnosti kojima se omogućava njihovo stavljanje na raspolaganje nekom drugom licu u cilju eksploaracije rada. Predaja na taj način praktično predstavlja izvršenje preuzete ugovorne obaveze koja proizlazi iz kupoprodaje, tako da prodavac predaje lica kojim se trguje, a kupac ih preuzima.

Radnja prodaje predstavlja otuđenje ovih lica uz dobijanje određene novčane naknade ili neke druge koristi. Kupovinom se stiče pravo svojine sa stanovišta učesnika prodaje, iako sa stanovišta pravnog sistema niko ne može da ima pravo svojine na drugom čoveku.

Radnja posredovanja podrazumeva ostvarivanje veze između lica koja su uključena u predaju i prodaju ljudi.

> U Ženevi je 1929. godine doneta **Konvencija o ropstvu**, objavljena u „Službenim novinama SHS“ br. 234/29. U članu 1. ropstvo je definisano kao „stanje ili pogodba jedne individue nad kojom se vrše atributi prava sopstvenosti“, a trgovina robljem je podrazumevala „svaki akt ustupanja prodajom ili razmenom jednog roba, u cilju da bude prodat ili razmenjen, kao i uopšte, svaki akt trgovine ili prenosa robova“.

NAČINI IZVRŠENJA

Načini izvršenja su podrazumevali:

Silu koja je bila dovoljnog intenziteta da prinudi radnike na određeno ponašanje i pristanak;

Pretnju – stavljanje u izgled nekog zla, koju treba shvatiti u širem smislu, ne ograničavajući je samo na slučajeve kada se žrtvama direktno preti;

Dovođenje u zabludu predstavlja stvaranje pogrešne predstave kod radnika u odnosu na postojanje ili nepostojanje određenih činjenica, koje su relevantne u odnosu na radnju izvršenja;

Održavanje u zabludi postoji jer su izvršioci tu pogrešnu predstavu svojom aktivnošću stalno i dodatno potkrepljivali, lažnim obećanjima o boljem životu i dobro plaćenom poslu;

Zloupotreba ovlašćenja i poverenja postoji jer su izvršioci ciljno svoja ovlašćenja koristili na način, u smeru i obimu koji ne odgovara njihovoj svrsi;

Zloupotreba poverenja se sastoji u korišćenju nekog posebnog odnosa koji postoji između učinilaca i radnika, koji zahvaljujući kvalitetu i značaju tog odnosa, pa i prethodnog iskustva, imaju poverenje u učinioca, koji to stečeno poverenje koristi, odnosno zloupotrebljava radi ostvarenja radnje izvršenja;

Zloupotreba odnosa zavisnosti postoji jer su izvršioci koristili okolnosti u kojima su se nalazili radnici, a koje po svojoj prirodi predstavljaju objektivne životne nedaće: teško siromaštvo, teška stambena situacija, briga za egzistenciju porodice, bolest člana uže porodice i sl.

> **Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima**, potpisan je 19. decembra 1966. godine u Njujorku. **Zakon o ratifikaciji Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima** objavljen je u „Službenom listu SFRJ“ br. 7/ 71.
>
> Član 8.
>
> 1. Niko se ne može držati u ropstvu; ropstvo i trgovina robljem su zabranjeni u svakom obliku.
> 2. Niko se ne može držati u potčinjenosti.
> 3. a) Niko se ne može primorati na prisilan ili obavezan rad;

PRAVNI OKVIR I GENEZA INKRIMINIZACIJE

TRGOVUNA LJUDIMA prepoznata je kao posebno krivično delo u srpskom zakonodavstvu relativno skoro, iako se ovo krivično delo izdvaja po visini nelegalne dobiti koju donosi, a na nesreću i po pogubnosti štetnih posledica.

Konvencija Ujedinjenih nacija protiv transnacionalnog organizovanog kriminala sa Protokolom iz Palerma o prevenciji, suzbijanju i kažnjavanju trgovine ljudima, drugim dopunskim protokolima i Zakonom o potvrđivanju iz 2001. godine, predstavljala je osnov po kome je u cilju suzbijanja trgovine ljudima u Republici Srbiji aprila 2003. godine izmenama i dopunama Krivičnog zakona Republike Srbije, novim članom 111b bilo uvedeno krivično delo trgovina ljudima, koje je obuhvatalo sve vidove trgovine ljudima.

Protokolom iz Palerma, paragrafom 3. (potparagraf a) precizirano je da će trgovina ljudima značiti vrbovanje, prevoz, transfer, smeštanje ili prihvat lica upotrebom pretnje ili upotrebom sile ili drugih oblika prinude, otmicom, obmanom, ili prevarom, zloupotrebom ovlašćenja ili stanja nemoci, ili davanjem, odnosno primanjem novca ili beneficija zbog postizanja pristanka lica da bude kontrolisano u svrhe eksploatacije.

U istom članu (potparagraf b), predviđeno je da će pristanak žrtve trgovine ljudima na nameravanu eksploataciju biti irelevantan, ako je upotrebljeno bilo koje od sredstava navedenih u prvom potparagrafu.

Članom 6. st. 6. Protokola iz Palerma predviđeno je da će svaka država potpisnica obezbediti da njen domaći pravni sistem sadrži mere koje žrtvama nelegalne trgovine ljudima pružaju mogucnost dobijanja nadoknade na ime pretrpljene štete.

CILJEVI IZVRŠILACA

Radnje izvršenja imale su sledeće ciljeve: eksploataciju rada pasivnog subjekta, ostvarivanje protivpravnog profita, prinudni rad pasivnog subjekta i uspostavljanje ropskog ili njemu sličnog odnosa.

Eksploatacija žrtava je ključni momenat celokupnog procesa trgovine ljudima! To je osnovno sredstvo za ostvarivanje protivpravnog profita, što je i glavni razlog izvršenja ovih krivičnih dela.

Važno je ukazati da se u konkretnom slučaju radi o posebnom obliku krivičnog dela koje je izvršeno od strane organizovane grupe koja je postojala određeno vreme i delovala sporazumno, radi neposrednog ili posrednog sticanja finansijske ili druge koristi, uz postojanje niza kvalifikatornih okolnosti, jer su izvršioci ili saizvršioci bili službenici organa za sprovodenje zakona i njihovi poslovni partneri, koji su ovim pravnim poslom stekli višemilionsku korist, dok su žrtve pretrpele ogromnu štetu.

Konsultantske usluge u postupku prodaje pružalo je preduzeće FACTIS d.o.o. iz Beograda koje je ugovorom angaživano od Agencije za privatizaciju u 2003, 2004. i 2005. godini. Ugovor je ispred Agencije potpisao Dr Mirko Cvetković, njen tadašnji direktor.

Na osnovu člana 8.2.1. Ugovora o konsultantskim uslugama naknada od sedam miliona dinara, sa ugovorenim avansom od 30% je definisana unapred i iznosila je 1% od utvrđene osnovice za obračun (redovna naknada).

Na osnovu Tačke 8.2.1. kao numerator za obračun relativnog uspeha prodaje služio je broj radnika – pasivnih subjekata u prodatim delovima preduzeća u odnosu na celo preduzeće, a ne vrednost sredstava.

Da bi stekao pravo na naplatu minimalne naknade za uspešno obavljeni posao Konsultant je morao da proda najmanje 60% radnika – pasivnih subjekata.

Za svoje „posedničke usluge“ Agencija za privatizaciju je naplatila pet odsto provizije od kupoprodajne cene, odnosno 260 hiljada evra, koliko je uzeo i njihov partner, preduzeće FACTIS d.o.o. Beograd.

POSLEDICE ZA RADNIKE

PRODAJA IMOVINE „REKORD HOLDING“ jasno ukazuje na korupciju, jer su Agencija za privatizaciju i njeni konsultanti odabrali metod prodaje koji je ugrozio privatizaciju i onemogućio kontrolu izvršenja ugovornih obaveza koje su se odnosile na održavanje kontinuiteta proizvodnje i rešavanje pitanja zaposlenih, a koje nisu odredbe iz obligacionih odnosa, već odredbe koje se odnose na privatizaciju. Takvim postupanjem ugrožena je i mogućnost raskida ugovora zbog neizvršenja po Zakonu o privatizaciji.

Zakon o privatizaciji, u osnovnom tekstu, prodaju KAPITALA tretira kao pravilo, a prodaju IMOVINE kao izuzetak. Prodaju KAPITALA u vreme prodaje REKORD HOLDINGA regulisali su čl. 25 i 25 a (predmet prodaje je 70 % kapitala koji se privatizuje), dok su prodaju IMOVINE regulisali čl. 41, 41a – 41g Zakona o privatizaciji.

U čemu je razlika?

IMOVINU privrednog društva čine stvari i prava u vlasništvu društva, dok je KAPITAL društva razlika između vrednosti imovine i obaveza društva.

Razlika je dakle suštinska: IMOVINA se prodaje oslobođena od svih obaveza, dok se KAPITAL prodaje sa svom imovinom i obavezama. Cena za prodaju imovine trebalo bi iz tog razloga da bude veća od cene za prodaju kapitala! Takođe, obaveze preduzeća prema zaposlenima ne mogu biti deo ugovora o kupoprodaji imovine.

Dalje, u postupku prodaje nepokretne i pokretne imovine REKORD HOLDINGA, Agencija za privatizaciju je postupala nezakonito kada je PREPUSTILA PRODAJU licima koja NISU BILA OVLAŠĆENA da vrše poslove prodaje u postupku privatizacije. Članom 5. Zakona o privatizaciji, Agencija ima isključivu nadležnost za prodaju kapitala odnosno imovine, kao i za kontrolu postupka privatizacije, tako da Agencija nije smela da ove poslove prepusti REKORD HOLDINGU i zavisnim preduzećima. Jasno je da Agencija u ovoj prodaji nije istupala samo kao punomoćnik prodavca, već kao organ koji je ovlašćen da vrši privatizaciju, ali je htela da izbegne svoju odgovornost za kontrolu izvršenja ugovornih obaveza.

Budući da je REKORD HOLDING bio društveno preduzeće u postupku privatizacije, nad kojim je prethodne dve ipo godine sprovođen postupak restrukturiranja, radnici su dovedeni u zabludu da su prodaja imovine i njihov prelazak na rad u VIZAHEM EKSPORT-IMPORT d.o.o. deo postupka privatizacije i da se na zaključenje ugovora o kupoprodaji i kontrolu izvršenja ovog ugovora primenjuju odredbe Zakona o privatizaciji, odnosno da će u slučaju neizvršenja imati pravo da od Agencije za privatizaciju traže raskid ugovora o kupoprodaji.

Takođe, radnici su u postupku restrukturiranja i pripreme preduzeća za privatizaciju dovedeni u zabludu da će se njihov položaj popraviti prodajom REKORD HOLDINGA konzorcijumu VIZAHEM, odnosno bilo im je zaprećeno da će REKORD HOLDING propasti, a oni ostati bez posla ukoliko se preduzeće ne proda.

Kupac imovine REKORDA, konzorcijum VIZAHEM, nikada se pre 2005. godine nije bavio delatnošću REKORA (proizvodi od guma). VIZAHEM je osnovan isključivo radi kupovine imovine REKORDA. Pritom, Agencija je načinom prodaje izbegla i kontrolu porekla novca kojim je kupljena ova imovina, budući da REKORD HOLDING i njegova zavisna preduzeća, za razliku od Agencije za privatizaciju, nisu bili obveznici u smislu tada važećeg Zakona o sprečavanju pranja novca, tako da nisu postojale nikakve garancije da kupac ima nameru da nakon kupovine imovine REKORD HOLDINGA i zavisnih preduzeća nastavi da se bavi njihovom delatnošću, odnosno da će se položaj zaposlenih popraviti nakon što oni i imovina REKORDA pređu u VIZAHEM.

Kada je samo dve godine kasnije nad preduzećem VIZAHEM EKSPORT-IMPORT otvoren stečajni postupak, radnici – pasivni subjekti su ostali bez posla. Ponovo su, u perodu od 12. jula do 30. novembra 2008. godine prebačeni u REKORD HOLDING DP – u restrukturiranju.

Svim radnicima koji su nakon stečaja VIZAHEMA prešli u REKORD HOLDING prestao je radni odnos dana 30. novembra 2008. godine. Većina je i danas nezaposlena i materijalno neobezbeđena. Zbog neupiaćenih doprinosa ne mogu da ostvare pravo na penziju. Veliki je broj umrlih, koji nisu dočekali obeštećenje.

Ukupno priznata potraživanja žrtava u postupku stečaja iznose 211.702.039,00 dinara ili 1. 825. 017, 00 eura.

Primenom čl. 504 a Zakonika o krivičnom postupku od organizovane kriminalne grupe oduzeti stečenu imovinsku korist i obeštetiti žrtve, imajući u vidu da je njihova delatnost planirana duže vreme, da je svaki član imao unapred određene zadatke i ulogu, da je u vršenju delatnosti postojala spremnost da se primeni nasilje i zastrašivanje; da su u vršenju delatnosti koristili privredne i poslovne strukture; da se koristilo pranje novca i nezakonito stečena dobit; da je postojao uticaj organizacije na političku vlast, medije, izvršnu i sudsku vlast i na druge društvene ili ekonomske činioce.

O pljački imovine REKORD HOLDINGA u postupku restrukturiranja obavešten je državni vrh Srbije, kao i svi nadležni organi, ali do danas ništa nije preduzeto. Agencija za privatizaciju se ne smatra odgovornom, tvrdeći kako je, navodno, REKORD HOLDING sam prodao svoju imovinu.

Krivičnu prijavu je do današnjeg dana podnelo 185 bivših radnika REKORD HOLDINGA; podnošenje je još uvek u toku

> **Protokol za prevenciju, suzbijanje i kažnjavanje trgovine ljudskim bićima, naročito ženama i decom, koji dopunjava Konvenciju Ujedinjenih nacija protiv transnacionalnog organizovanog kriminala**, Palermo, 12-15. decembar 2000. godine („Međunarodni ugovori“, br. 6/2001)
>
> Član 1.
>
> Odnos prema Konvenciji Ujedinjenih nacija protiv transnacionalnog organizovanog kriminala
>
> 1. Ovaj protokol dopunjava Konvenciju Ujedinjenih nacija protiv transnacionalnog organizovanog kriminala. On se tumači zajedno sa Konvencijom.
> 2. Odredbe Konvencije odnose se, mutatis mutandis, na ovaj protokol, osim ako njim nije drugačije predviđeno.
> 3. Krivična dela ustanovljena u skladu sa članom 5. ovog protokola smatraju se krivičnim delima ustanovljenim u skladu sa Konvencijom.
>
> Član 2.
>
> Izjava o svrsi
>
> Svrha ovog protokola je:
> (a) prevencija i borba protiv trgovine ljudskim bićima, uz poklanjanje posebne pažnje ženama i deci;
> (b) zaštita i pomoć žrtvama takve trgovine, uz puno poštovanje njihovih ljudskih prava; i
> (c) unapređivanje saradnje među državama potpisnicama kako bi se ostvarili ovi ciljevi.
>
> Član 3.
>
> Korišćenje termina
>
> Za svrhu ovog protokola:
> (a) „trgovina ljudskim bićima“ znači vrbovanje, prevoženje, prebacivanje, skrivanje i primanje lica, putem pretnje silom ili upotrebom sile ili drugih oblika prisile, otmice, prevare, obmane, zloupotrebe ovlašćenja ili teškog položaja ili davanja ili primanja novca ili koristi da bi se dobio pristanak lica koje ima kontrolu nad drugim licem, u cilju eksploatacije. Eksploatacija obuhvata, kao minimum, eksploataciju prostitucije drugih lica ili druge oblike seksualne eksploatacije, prinudni rad ili službu, ropstvo ili odnos sličan ropstvu, servitut ili uklanjanje organa;
> (b) pristanak žrtve trgovine ljudskim bićima na nameravanu eksploataciju iznetu u podstavu (a) ovog člana je bez značaja u slučajevima u kojima je korišćena bilo koja mera izneta u podstavu (a);
> (c) vrbovanje, prevoženje, prebacivanje, skrivanje ili primanje deteta za svrhe eksploatacije smatra se „trgovina ljudskim bićima“ čak i ako ne obuhvata bilo koje od sredstava iznetih u podstavu (a) ovog člana;
> (d) „dete“ znači bilo koju osobu mlađu od osamnaest godina.
>
> Član 5.
>
> Kriminalizacija
>
> 1. Svaka država potpisnica će usvojiti takve zakonske i druge mere koje mogu biti potrebne da se ustanovi kao krivično delo ponašanje predviđeno u članu 3. ovog protokola, kada je učinjeno sa namerom.
> 2. Svaka država potpisnica će usvojiti takve zakonske i druge mere koje mogu biti potrebne da se kao krivična dela ustanove:
> (a) saglasno osnovnim konceptima svog pravnog sistema, pokušaj izvršenja dela utvrđenog u skladu sa stavom 1. ovog člana;
> (b) učestvovanje kao saučesnik u krivičnom delu utvrđenom u skladu sa stavom 1. ovog člana; i
> (c) organizovanje ili naređivanje drugim licima da izvrše krivično delo utvrđeno u skladu sa stavom 1. ovog člana.
>
> Član 6.
>
> Pomoć žrtvama nelegalne trgovine ljudima i njihova zaštita
>
> 1. U odgovarajućim slučajevima i u meri u kojoj je moguće na osnovu domaćih zakonskih propisa, svaka država potpisnica će štititi privatnost i identitet žrtava nelegalne trgovine ljudima uključujući, između ostalog, i poverljivo vođenje zakonskih postupaka koji se odnose na ovu nelegalnu trgovinu.
> 2. Svaka država potpisnica će obezbediti da njeno domaće zakonodavstvo ili administrativni sistem sadrže mere koje u odgovarajućim slučajevima pružaju žrtvama nelegalne trgovine ljudima:
> (a) obaveštenja o relevantnim sudskim i administrativnim postupcima;
> (b) pomoć koja će omogućiti da njihova stanovišta i interesi budu izneseni i razmotreni u odgovarajućim fazama krivičnog postupka protiv počinilaca krivičnog dela, na način koji neće uticati na pravo odbrane.
> 3. Svaka država potpisnica će razmotriti sprovođenje mera kojima treba da se obezbedi fizički, psihološki i socijalni oporavak žrtava nelegalne trgovine ljudima uključujući, u odgovarajućim slučajevima, i saradnju sa nevladinim organizacijama i drugim elementima građanskog društva, a posebno, obezbeđivanje:
> (a) odgovarajućeg stanovanja;
> (b) pružanja saveta i informacija, posebno vezano za njihova zakonska prava, na jeziku koje žrtve nelegalne trgovine ljudima mogu da razumeju:
> (c) lekarske, psihološke i materijalne pomoći; i
> (d) zaposlenja, mogućnosti obrazovanja i obuke.
> 4. Svaka država potpisnica će prilikom primene odredaba iz ovog člana uzimati u obzir godine starosti, pol i posebne potrebe žrtava nelegalne trgovine ljudima, a posebno specijalne potrebe dece, uključujući i odgovarajuće stanovanje, obrazovanje i brigu o njima.
> 5. Svaka država potpisnica će se truditi da obezbedi fizičku bezbednost žrtava nelegalne trgovine ljudima dok su one na njenoj teritoriji.
> 6. Svaka država potpisnica će obezbediti da njen domaći pravni sistem sadrži mere koje žrtvama nelegalne trgovine ljudima pružaju mogućnost dobijanja nadoknade na ime pretrpljene štete.

National Endowment for Democracy
Supporting freedom around the world
FONDACIJA ZA OTVORENO DRUŠTVO • OPEN SOCIETY FOUNDATION
UČITELJ NEZNALICA I NJEGOVI KOMITETI
Imenovati TO ratom
CZKd
Odbrani Filozofski
Odbrani Filološki
Projekat finansira Evropska unija kroz Evropski instrument za demokratiju i ljudska prava.
Sadržaj ovog štampanog materijala je isključiva odgovornost CZKDa i ni pod kojim okolnostima se ne može smatrati da odražava stav Evropske unije.

Izdavač:
Učitelj neznalica i njegovi komiteti
Imenovati TO ratom
Urednik:
Ivan Zlatić
Dizajn i prelom:
Matija Medenica

Danas